

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: N. Q. H.
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,

zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky Praha,
sídlem pošt. schr. 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.10.2025 č.j. OAM-1125/BA-BA07-BA03-Z-2025

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky, ze dne 8.10.2025 č.j. OAM-1125/BA-BA07-BA03-Z-2025 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12.269,- Kč, k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 8.10.2025 č.j. OAM-1125/BA-BA07-BA03-Z-2025 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“) rozhodl žalovaný, že žalobce je zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“). Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu se doba trvání zajištění stanovuje do 20.1. 2026.
2. Žalobce v žalobě nejprve připomněl, že pobývá v České republice od svých 18 let (od roku 1997), tj. v souhrnu 28 let. Jeho manželka, paní T. T. P., nar. X., i dva nezletilí synové, N. T. D., nar. X., a N. H. P., nar. X., jsou držiteli povolení k trvalému pobytu. Nezletilí synové se v České republice narodili a plní povinnou školní docházku. Žalobce byl v minulosti držitelem povolení k trvalému pobytu, toto mu však zaniklo podle § 76 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) ze zákona nabytím právní moci rozsudku ukládajícího žalobci trest vyhoštění. Žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*trestní zákoník*“), a to k trestu odnětí svobody v trvání osmi let a trestu vyhoštění na dobu deseti let. Od výkonu trestu vyhoštění však bylo v případě žalobce v době výkonu trestu odnětí svobody s ohledem na změnu jeho osobní a rodinné situace (zhoršení zdravotního stavu žalobce - výskyt cukrovky a problémů se štítnou žlázou a zhoršení zdravotního stavu jeho mladšího nezletilého syna - vývoj lehké mentální retardace poruchy pozornosti a hyperaktivity) ve smyslu § 350h odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*trestní řád*“) ve spojení s § 80 odst. 3 písm. c) trestního zákoníku upuštěno z důvodu nepřiměřenosti zásahu do rodinného života žalobce. Ve věci upuštění od výkonu trestu vyhoštění uloženého žalobci rozhodoval Ústavní soud nálezem ze dne 6. 3. 2024, sp. zn. III. ÚS 2897/23 a Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 2. 7. 2024, č. j. 11 To 70/2023-3851. V říjnu roku 2024 byl žalobce podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody. Žalobce obnovil sdílení společné domácnosti s manželkou a dvěma nezletilými syny a v listopadu 2024 se po uplynutí platnosti jemu vydaného výjezdního příkazu vzhledem k nemožnosti vycestování z území České republiky dobrovolně dostavil na pracoviště Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, Odboru cizinecké policie v Sokolově (dále jen „*cizinecká policie*“), kde s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „*území*“). Toto řízení vyústilo v uložení povinnosti opustit území podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobce se bránil proti uložení povinnosti opustit území podáním odvolání, avšak neúspěšně. Proti zamítavému rozhodnutí o odvolání podal žalobce dne 1. 9. 2025 ke Krajskému soudu v Plzni žalobu s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě. Řízení o žalobě je Krajským soudem v Plzni vedeno pod sp. zn. 17 A 44/2025. Dne 1. 10. 2025 se žalobce dobrovolně dostavil na pracoviště cizinecké policie za účelem řešení své pobytové situace, a to s ohledem na uplynutí platnosti výjezdního příkazu a nemožnost vycestování z území České republiky. Žalobce setrval na území po uplynutí platnosti výjezdního

příkazu, jelikož mu neprodlené vycestování z území znemožňoval jeho zhoršený zdravotní stav (problémy se štítnou žlázou, zvýšená hladina tuků v krvi a cukrovka), vykonávaná péče o dva nezletilé syny, držitele povolení k trvalému pobytu, u mladšího z nichž se postupem času vyvinula lehká mentální retardace, porucha pozornosti a hyperaktivita (vizte, prosím, připojené lékařské zprávy a protokol o podání vysvětlení žalobcem na cizinecké policii), přičemž žalobce současně vyčkával na rozhodnutí Krajského soudu v Plzni o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o povinnosti opustit území. Z podaného vysvětlení a vyjádření jeho právního zástupce mimo jiné vyplývalo, že žalobce je připraven se podrobit zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území vyjmenovaným v § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, včetně poskytnutí finanční záruky ve výši 50.000 Kč ze strany jeho manželky, a že žalobce rovněž čeká na rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o povinnosti opustit území. V rámci druhého podání vysvětlení provedeného téhož dne byli žalobce a jeho právní zástupce cizineckou policií vyrozuměni o doručení usnesení Krajského soudu v Plzni o nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o povinnosti opustit území (pozn. žalobci doručeno do datové schránky právního zástupce teprve dne 2. 10. 2025). Žalobci byl současně nabídnut termín dobrovolného návratu do země původu dne 2. 10. 2025. Dne 1. 10. 2025 byl žalobce zajištěn v ZZC a 3. 10. 2025 požádal o mezinárodní ochranu.

3. Žalobce v žalobě tvrdil, že protokol o podání vysvětlení žalobcem, který byl sepsán cizineckou policií před zajištěním žalobce podle zákona o pobytu cizinců, je zcela nedostatečným podkladem k posouzení možnosti, vhodnosti a nezbytnosti zajištění podle § 46a zákona o azylu, jelikož byl sepsán s ohledem na potřeby vyslyšajícího orgánu v době, kdy žádost o udělení mezinárodní ochrany nebyla podána. Jen stěží tak lze z protokolu o podání vysvětlení dovozovat motiv žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu či pravděpodobnost jeho součinnosti s žalovaným v případě uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Proto má žalobce za to, že bylo povinností žalovaného za účelem zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak mu ukládá § 3 správního řádu, žalobce vyslechnout a poskytnout mu před jeho přezajištěním podle § 46a odst. 1 zákona o azylu součinnost a prostor, aby se vyjádřil k motivu jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, důvodům, pro které tuto žádost nepodal dříve, jeho osobním a rodinným poměrům a dalším okolnostem relevantním pro posouzení možnosti, vhodnosti a nezbytnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.
4. Žalobce považoval za nesprávný a nedostatečně odůvodněný závěr žalovaného, že jsou v jeho případě dány oprávněné důvody domnívat se, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkácího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Žalobce toto odůvodnil tím, že mu byla pouze uložena povinnost opustit území.
5. Žalobce v žalobě uvedl, že adresu pobytu nenahlásil žalovanému, jelikož na území České republiky aktuálně nedisponuje pobytovým oprávněním, ani s ním žalovaným nebylo vedeno žádné řízení. Svou povinnost nahlásit adresu pobytu však splnil vůči cizinecké policii, která s ním toho času vedla řízení o povinnosti opustit území, která jej i jeho rodinné příslušníky na adrese pobytu kontaktovala a která na adrese pobytu rovněž prováděla pobytové kontroly, při nichž byl žalobce přítomen a poskytoval součinnost.

Tato skutečnost vyplývala z protokolu o podání vysvětlení žalobcem sepsaného cizineckou policií.

6. Žalobce připomněl, že podle napadeného rozhodnutí, jelikož žalobce nemůže v České republice legálně pracovat, nebude si moci obstarat prostředky na to, aby se pravidelně dostavoval ke správnímu orgánu na jím určené pracoviště. I tento závěr považuje žalobce za nesprávný a nedostatečně odůvodněný, když žalovanému muselo být z protokolu o podání vysvětlení žalobcem sepsaného cizineckou policií známo, že manželka žalobce se věnuje výdělečné činnosti, z níž živí celou rodinu, zatímco žalobce pečuje o nezletilé syny a zajišťuje chod domácnosti. Žalobce rovněž uvedl, že by jeho manželka byla schopna složit peněžitou záruku ve výši 50.000 Kč, tudíž by byla schopna a ochotna poskytnout žalobci finanční prostředky, aby se mohl pravidelně dostavovat ke správnímu orgánu na jím určené pracoviště. Žalobce se taktéž pravidelně dostavoval na pracoviště cizinecké policie za účelem vydání nového potvrzení o vedeném řízení o povinnosti opustit území a následně za účelem vydání výjezdního příkazu, tudíž mu není zřejmé, z čeho pramení nedůvěra žalovaného správního orgánu v to, že by se žalobce pravidelně k němu dostavoval.
7. Žalobce poukázal na to, že dle napadeného rozhodnutí s ohledem na předchozí chování žalobce (nerespektování stanovené doby k vycestování z území, nelegální pobyt a opakované trestní stíhání) nelze od žalobce očekávat, že by se jeho jednání v případě umístění do otevřeného pobytového střediska jakkoliv změnilo. Žalobce k tomu zdůrazňuje, že žalovaný v rámci svých úvah o možnosti uplatnění zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu zcela opomenul zohlednit jednotlivé okolnosti svědčící ve prospěch žalobce, konkrétně že se na pracoviště cizinecké policie dostavoval vždy dobrovolně, že v průběhu řízení o povinnosti opustit území poskytoval on i jeho rodinní příslušníci cizinecké policii součinnost, že setrval na území České republiky po uplynutí platnosti výjezdního příkazu z důvodu vyčkávání na rozhodnutí o jeho návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o povinnosti opustit území a že žalobce disponuje v České republice rodinným a sociálním zázemím, konkrétně sdílí společnou domácnost s manželkou, držitelkou povolení k trvalému pobytu, a dvěma nezletilými syny, rovněž držiteli povolení k trvalému pobytu.
8. Žalobce připomněl, že čekání na rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě shledal legitimním důvodem pro setrvání na území i Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne ze dne 22. 4. 2024, č. j. 50 A 7/2024-30, kdy v jeho bodu 27 uvedl: „Soud na rozdíl od žalované nepovažuje vyčkávání na rozhodnutí o odkladném účinku podané žaloby za nikterak závadové jednání, ale naopak to shledává jako zcela logický přístup v situaci, kdy někdo usiluje o revizi negativní správního rozhodnutí zákonem předvídanými prostředky (tj. správní žalobou spojenou s návrhem podle § 73 s. ř. s.). Jinak řečeno, ocitli-li se žalobce v režimu nerespektování rozhodnutí o povinnosti opustit území (tj. rozhodnutí CPR ve spojení s rozhodnutím KRPA) ocitl v době, kdy proti uvedenému rozhodnutí podal žalobu spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku, pak bylo z jeho strany zcela legitimní, chtěl-li vyčkat alespoň do doby, než bude o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnuto (k čemuž je zákonná lhůta 30 dnů od podání žaloby; viz § 73 odst. 4 s. ř. s.) a zda v důsledku toho nedojde k pozastavení uložené povinnosti opustit území. Zdejší soud má tedy za to, že pokud žalovaná o podání žaloby spojené s návrhem na přiznání odkladného účinku věděla, pak jí nic nebránilo v tom, aby s uložením zajištění posečkala alespoň do doby, než Krajský soud v Ústí nad Labem o návrhu na přiznání

odkladného účinku rozhodne. Pokud by totiž rozhodl kladně, ocitla by se žalovaná v poměrně nekomfortní situaci, neboť by zajišťovala osobu, která povinnost upustit území nemá. Krajský soud v Ústí nad Labem sice nakonec rozhodl negativně a usnesením o nepřiznání odkladného účinku (viz odst. 13 výše) návrhu žalobce nevyhověl, čímž tedy pro žalobce nadále platí povinnost opustit území, nicméně ani tato skutečnost dle názoru zdejšího soudu nebrání tomu, aby nebylo možno uvažovat o některém z mírnějších opatření dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

9. Žalobce zdůraznil, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí souladem zajištění žalobce s mezinárodními závazky vůbec nezabýval, ačkoliv mu muselo být z úřední činnosti a protokolu o podání vysvětlení žalobcem sepsaného cizineckou policií známo, že žalobce na území České republiky pobývá spolu se svou manželkou a dvěma nezletilými syny, přičemž mladší z nich trpí lehkou mentální retardací, hyperaktivitou a poruchou pozornosti, tj. že jsou v případě žalobce dány natolik specifické individuální okolnosti, že nelze vyloučit nepřiměřenost zásahu do jeho základního práva na respektování soukromého a rodinného života zaručeného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, téhož práva jeho manželky a nejlepšího zájmu jejich nezletilých dětí chráněného čl. 3 Úmluvy o právech dítěte v případě zajištění žalobce. Rodina žalobce, tj. manželka a 2 nezletilí synové, z nichž jeden trpí lehkou mentální retardací, poruchou pozornosti a hyperaktivitou, je v důsledku jeho zajištění vystavena velkému tlaku, obavám ze zhoršení zdravotního stavu žalobce, významnému narušení rodinného života a duševní pohody.
10. Z protokolu o podání vysvětlení žalobcem před cizineckou policií vyplývalo, že žalobce vychovává s manželkou na území České republiky nezletilého syna N. T. D., nar. X., který trpí lehkou mentální retardací, poruchou pozornosti a hyperaktivitou. Z tohoto důvodu je zařazen do třídy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a vyžaduje zvláštní péči a pozornost. Zákon o azylu přitom nedefinuje pojem „zdravotní postižení“ ve smyslu § 2 písm. i) zákona o azylu, tudíž bylo dle názoru žalobce povinností žalovaného zabývat se tím, zda lze zdravotní omezení mladšího nezletilého syna pod tento pojem podřadit. Pokud by přitom dospěl ke kladnému závěru, nemohl by rozhodnout o zajištění žalobce, jelikož by jeho postup odporoval § 46a odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal až po umístění do ZZC Bálková. Z výpovědi žalobce učiněného v rámci správního řízení nevyplývalo přitom naprosto nic, co by jmenovanému bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR, pokud o podání žádosti měl skutečný zájem. Existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze ve snaze oddálit, zmařit nebo znemožnit realizaci vycestování, neboť hrozba nuceného návratu do vlasti se po jeho zajištění stala reálnou, pokud by k jeho zajištění do ZZC ČR nedošlo, sám žalobce by tento krok v ČR nikdy neučinil. Sám žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedl žádné konkrétní důvody jejího podání. V případě žalobce, má správní orgán jednoznačně za to, že podání žádosti dotyčného bylo motivováno pouze snahou, jakkoliv zmařit nucený návrat do vlasti. Z postupu žalobce je zároveň dle správního orgánu zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a nelze v jeho případě předpokládat, že by žalobce své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo dle názoru správního orgánu

účinné. Správní orgán v této souvislosti odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu v Brně (dále jen NSS), který např. ve svém rozsudku č.j. 1 Azs 349/2016 konstatoval, že účelem zvláštních opatření není pouze zajistit účast žadatele v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale také zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu ČR i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání, když se udělení mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vycestování stalo reálným

12. Napadený výrok rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu: *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
14. Podle § 2 písm. i) zákona o azylu *„zranitelnou osobou je zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.“*
15. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu: *„... rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem (písm. a), nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené (písm. b).“* Podle odst. 2 tohoto ustanovení: *„Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“*
16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že „žalobce rovněž není osobou vyloučenou z aplikace ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť v jeho případě na základě vyjádření v rámci správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců a vyhoštění a jeho žádosti o mezinárodní ochranu nelze konstatovat, že by byl zranitelnou osobou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, tedy nezletilou osobou bez doprovodu, rodičem nebo rodinou s nezletilým či zletilým zdravotně postiženým dítětem, osobou starší 65 let, osobou se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotnou ženou, obětí obchodování nebo osobou, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí. Jmenovaný v průběhu provedených a výše popsanych řízení neuvedl nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že je zranitelnou osobou a nesdělil a ani správní orgán je neshledal, žádné jiné důvody, které by jej řadily mezi zranitelné osoby, které nemohou

být zajištěné v ZZC po dobu probíhajícího řízení ve věci mezinárodní ochrany. Jeho manželka a děti mají na území ČR trvalý pobyt, tudíž nejsou s dotyčným v ZZC zajištěni ani umístěni, a proto není splněna ani podmínka vyloučení zajištění pro rodiny s nezletilými dětmi.“

17. Soud na základě tohoto zdůvodnění nepovažuje za důvodnou námitku žalobce v žalobě, že by měl být považován za zranitelnou osobu dle § 2 písm. i) zákona o azylu. Žalovaný se, jak vyplývá ze shrnutého odůvodnění rozhodnutí, touto otázkou dle názoru soudu zabýval dostatečně a také přezkoumatelným a správným způsobem vysvětlil, že jelikož manželka a děti žalobce mají nezávisle na žalobci udělen v ČR trvalý pobyt, nejsou tedy s žalobcem zajišťováni a žalobce nelze v tomto smyslu považovat za rodiče doprovázejícího nezletilé dítě, či zletilé dítě se zdravotním postižením
18. Soud však v daném případě shledal důvodnou zejména žalobní námitku spočívající v nepřezkoumatelnosti odůvodnění ohledně nemožnosti uplatnění zvláštních opatření, a to zejména pro nedostatečné posouzení konkrétních okolností případu, pro absenci skutečně individualizovaného odůvodnění s ohledem na situaci žalobce.
19. V protokolu o podání vysvětlení ze dne 1.10. 2025 žalobce uvedl: „Respektuji pokyny svého právníka. Zatím musím čekat na vydání rozhodnutí soudu. Jinak se musím starat o mladšího syna, pomáhat s přípravou jídla a léků, doprovázet do školy, paní na hlídání ho odmítla hlídat, že ho není schopna ohlídat. Zdržuji se s manželkou a dětmi na stálé adrese X, kteří mají trvalý pobyt. V mém soukromém životě je to pořád stejné. Zákonům moc nerozumím, se vším spoléhám na právníka. Finanční prostředky k pobytu a k vycestování mám, obstarává je manželka, jsem schopen doložit 50 000 Kč finanční záruku. Mám cukrovku typu 2 a problém se štítnou žlázou, beru léky.“
20. Právní zástupce žalobce k tomuto dodal, že „i povinnost opustit území může být nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života, z toho důvodu žalobce legitimně využívá práv bojovat proti rozhodnutí o povinnosti opustit území podáním žaloby s návrhem na přiznání odkladného účinku, o kterém dosud nebylo rozhodnuto. Účastník řízení samozřejmě bude muset v konečné fázi respektovat definitivní rozhodnutí správních orgánů a soudů, nicméně takové rozhodnutí dosud nebylo vydáno.“
21. V doplnění protokolu o podání vysvětlení ze dne 1. 10. 2025 žalobci bylo předloženo usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 10. 2025 čj. 17 A 44/2025-36 o zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku s dotazem, zda je následujícího dne ochoten dobrovolně vycestovat. Právní zástupce žalobce k tomu uvedl: „S ohledem na zdravotní stav žalobce a jeho mladšího dítěte ve spojení s celkovou dobou pobytu na území je zítřejší termín vycestování nereálný. Žalobce je připraven dobrovolně vycestovat v přiměřené lhůtě 30 dnů za současného složení peněžité záruky. Poukazuji na to, že usnesení o nepřiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o povinnosti opustit území mi dosud nebylo doručeno.“
22. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný odůvodnil zajištění následujícím způsobem: „jmenovaný na území ČR po skončení platnosti jeho trvalého pobytu z důvodu odsouzení pro spáchání zvlášť závažného zločinu pobýval do roku 2024 ve vězení. Po propuštění z výkonu trestu mu byl vydán výjezdní příkaz, který nerespektoval, a místo toho se dostavil na policii, kde mu byla uložena povinnost opustit území EU, dle které byl povinen opustit území EU do 25. 9. 2025, což však neučinil a až do 1. 10. 2025 na území opět pobýval nelegálně bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Jmenovaný je veden v

Schengenském informačním systému (dále jen SIS) jako státní příslušník třetí země, na něhož se vztahuje rozhodnutí o navrácení s platností do 27. 8. 2028, a to na základě údaje zadaného ČR. Jmenovaný byl v ČR dvakrát pravomocně odsouzen za jeho trestnou činnost, a to v roce 2002 za porušování práv k ochranné známce a v roce 2017 za pokus o nedovolenou výrobu a držení omamných a psychotropních látek a jedů a krádež, dokonce k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a trestu vyhoštění. Jmenovaný před jeho zajištěním nikdy nikde, ani v ČR, ani EU obecně nežádal o mezinárodní ochranu, ač mu v tom objektivně nic nebránilo. Jmenovaný sám neuvedl žádné objektivní překážky jeho vycestování do vlasti ve vztahu ke státním orgánům nebo bezpečnostním složkám země jeho původu s tím, že mu ve Vietnamu nic nehrozí, pouze se musí starat o své děti v ČR. Jmenovaný o udělení mezinárodní ochrany požádal až po zadržení Policií ČR, zajištění za účelem vycestování a umístění do ZZC. Z výpovědi jmenovaného v rámci správního řízení dle zákona o pobytu cizinců přitom nevyplývalo naprosto nic, co by mu v případě, že by měl o podání žádosti skutečný zájem, bránilo v dřívějším podání žádosti.“

23. K neuplatnění zvláštních opatření dle ustanovení § 47 zákona o azylu žalovaný v rozhodnutí uvedl: „zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Správní orgán dospěl ale v této souvislosti k negativnímu závěru. Jmenovaný není v současné době v ČR nikde hlášen k pobytu na žádné adrese v ČR, podle něj sice pobývá se svou manželkou a dětmi na adrese X, ale nájemní smlouva je psaná jen na jeho manželku a on tam k pobytu hlášen není. Je tedy zjevné, že není možnost jej kontaktovat na jakékoliv adrese v ČR a předpokládat, že se na ní skutečně bude jmenovaný zdržovat. Jmenovaný ani nemá možnost získat finanční prostředky legálním způsobem z důvodu neoprávněného pobytu na území ČR a nemožnosti zde legálně pracovat, nelze tedy očekávat ani možnost jeho pravidelného docházení na pracoviště správního orgánu za účelem kontroly jeho součinnosti, kdy i toto si vyžaduje samozřejmě určité finanční náklady. Pokud jde o možnost zdržování se v pobytovém středisku, správní orgán připomíná, že tato střediska jsou koncipována jako otevřená, nelze v nich absolutně omezit pohyb žadatelů mimo středisko, k opuštění střediska na dobu kratší 24 hodin dotýčný žadatel nepotřebuje ani povolení správního orgánu a ten není oprávněn mu v opuštění jakkoli zamezit. S ohledem na předchozí jednání žadatele, kdy tento zde opakovaně nerespektoval stanovenou dobu na vycestování, nelegálně zde pobýval a byl zde i opakovaně trestně stíhán, jasně tím vyjádřil svůj nulový respekt k dodržování právních předpisů stran ČR, nelze dle názoru správního orgánu oprávněně očekávat, že v případě jeho umístění do otevřeného pobytového střediska by se na tomto jeho jednání cokoli změnilo a dotýčný by zůstal správnímu orgánu k dispozici pro provedení správního řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany až do doby následného vycestování z ČR v případě jejího zamítnutí.
24. Z uvedeného dle názoru soudu vyplývá, že z protokolu podání vysvětlení vyplynuly konkrétní skutečnosti, které žalovaný byl povinen v napadeném rozhodnutí zohlednit, zabývat se jimi a podle nich posoudit, zda existují důvody pro zajištění podle § 46a a zejména zda není možné aplikovat zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu, což žalovaný neučinil.

25. V řízení o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany a v řízení o prodloužení doby trvání jeho zajištění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Zásadním podkladem pro vydání rozhodnutí o zajištění podle § 46a zákona o azylu je protokol o podání vysvětlení před policejním orgánem pořízený v rámci řízení o zajištění podle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců.
26. Z výše shrnutého obsahu protokolu o podání vysvětlení žalobcem ze dne 1. 10. 2025 a z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný nevypořádal s hlavním žalobcem tvrzeným důvodem, proč dosud nevystoupal, a tím je skutečnost, že podal žalobu proti rozhodnutí o povinnosti opustit území s návrhem na přiznání odkladného účinku, o kterém nebylo pravomocně rozhodnuto v době, kdy žalobce podával vysvětlení, po němž byl zajištěn.
27. Žalobce tuto skutečnost zmiňoval v rámci podání vysvětlení opakovaně. V okamžiku, kdy byl informován o dosud nepravomocně zamítnutém návrhu na odkladný účinek, sice odmítl odcestovat ihned následující den, ale zároveň uvedl, že je připraven vystoupat do 30 dnů za současného složení finanční záruky.
28. V napadeném rozhodnutí žalovaný zcela opominul se zabývat tímto konkrétním žalobcovým vyjádřením, stejně jako okolností, že spolu s podanou žalobou proti rozhodnutí o povinnosti vystoupat byl podán návrh na přiznání odkladného účinku, o němž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Žalovaný oproti tomu v napadeném rozhodnutí pouze konstatoval, že žalobci uplynula doba vystoupat 25. 9. 2025. Napadené rozhodnutí trpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.
29. Zdejší soud rovněž zastává názor, že vyčkávání na rozhodnutí o odkladném účinku podané žaloby není nikterak závadové jednání, ale naopak to shledává jako zcela logický přístup v situaci, kdy někdo usiluje o revizi negativního správního rozhodnutí zákonem předvídanými prostředky (tj. správní žalobou spojenou s návrhem podle § 73 s. ř. s.). Ocitli-li se žalobce v režimu nerespektování rozhodnutí o povinnosti opustit území v době, kdy proti uvedenému rozhodnutí podal žalobu spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku, pak bylo z jeho strany zcela legitimní, chtěl-li vyčkat alespoň do doby, než bude o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnuto (k čemuž je zákonná lhůta 30 dnů od podání žaloby; viz § 73 odst. 4 s. ř. s.) a zda v důsledku toho nedojde k pozastavení uložené povinnosti opustit území.
30. Ačkoli Krajský soud v Plzni usnesením následně odkladný účinek nepřiznal, měl žalovaný především vzít v úvahu, že žalobci přestřel při pohovoru jemu dosud neznámé rozhodnutí, s nímž žalobce dosud nebyl seznámen. Z výpovědi žalobce jednoznačně vyplynulo, že se řídí pokyny svého právního zástupce. Žalobce uvedl, že je schopen vystoupat do 30 dnů. Požadavek, aby žalobce vystoupal následující den, byl za této situace dle názoru soudu nepřiměřeně přísný. Nebylo tudíž možné na základě těchto okolností bez důvodných pochybností dospět k závěru, že není možné uvažovat o některém z mírnějších opatření dle § 47 odst. 1 zákona o azylu.
31. K možnosti aplikace opatření dle § 47 zákona o azylu je nezbytné konstatovat, že žalobce při výslechu opakovaně potvrdil, že bydlí na stálé adrese s manželkou a s jejich nezletilými dětmi, tato jeho rodinná situace se dlouhodobě nijak nemění, manželka ho finančně podporuje, dokonce je schopna složit určitou záruku. Určitou záruku toho, že žalobce hodlal se žalovaným spolupracovat, představuje také skutečnost, že je od počátku

správního řízení zastoupen advokátem, se kterým se dostavil k policejnímu orgánu ve snaze řešit svou pobytovou situaci.

32. Za uvedených skutkových okolností bylo důvodné se domnívat, že by účel zajištění žalobce mohl být dostatečně zaručen při využití zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu. S ohledem na uvedené bylo na místě žalobci uložit např. povinnost zdržovat se vzhledem k jím udávané adrese v místě bydliště jeho manželky a jejich dětí a povinnost osobně se hlásit žalovanému. Žalobce potvrdil, že finanční prostředky na pobyt i vycestování má. Zároveň ho finančně podporuje manželka. Tedy v plnění povinnosti osobně se hlásit žalovanému by žalobci jen stěží mohla bránit jeho nemajetnost, jak žalovaný uváděl v napadeném rozhodnutí.
33. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění. Z uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s ř. s.
34. Z důvodu hospodárnosti se v daném případě nezabýval soud důvodností ostatních žalobních námitek za situace, kdy byl shledán důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, což postačuje ke skončení řízení o zajištění.
35. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., a žalobci, který měl ve věci plný úspěch, byla přiznána náhrada nákladů právního zastoupení sestávající z odměny za 2 úkony právní služby po 4.620,-Kč (převzetí zastoupení, sepsání žaloby a repliky), 2x režijní paušál po 450,-Kč a 21 % DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 7. listopadu 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně